

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji płac urzędników Wydziału krajowego.

Wysoki Sejmie!

Uchwalone przez Radę państwa w r. 1896 ustawy o regulacji płac i emerytur urzędników państwowych, skłoniły Wydział krajowy do zajęcia się również poprawą bytu urzędników Wydziału krajowego.

Wnioski dotyczące zawarte w sprawozdaniu na wstępie wspomnianem, zmierzają przeto do podniesienia płac urzędnikom krajowym, w stosunku do postanowionych przez Radę państwa zwiększonych przyszłych poborów urzędników państwowych. Wnioski zatem Wydziału krajowego nie dążą do jednolitego pełnego wyrównania wszystkich poborów urzędników Wydz. kraj. z unormowanymi dla urzędników państwowych poborami, lecz mają na celu, tym ostatnim przyznane podwyższenie płacy, względnie dodatku aktywalnego, rozciągnąć w tej samej stosunkowej wysokości i na urzędników Wydziału krajowego.

Tej myśli przewodniej przypisać należy, iż ustanowione uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 3. stycznia 1874 trzy pięciolecia dla urzędników Wydziału krajowego — a nieograniczone dla służby krajowej — Wydział krajowy pozostawia nienaruszone — pomimo iż uchwalona przez Radę państwa ustawa o regulacji płac urzędników, zawiera dla wszystkich klas urzędników państwowych jedynie dwa pięciolecia.

Okoliczność ta tłumaczy również utrzymanie pięcioleci dla urzędników Wydz. kraj. w dzisiejszej ich wysokości.

Tą drogą idąc mógł jedynie Wydział krajowy sprostać trudnemu zadaniu uregulowania poborów urzędnikom Wydziału krajowego, bez uszczuplania korzyści jednym, a dotowania po nad stosunkową miarę drugich.

Proponowane podniesienie płac urzędnikom Wydziału krajowego jest znaczne, uczyni bowiem w procentach przy płacach łącznie z względnem podwyższeniem dodatku aktywalnego:

w klasie VI. wzrost poborów od 12·19% do 13·33%	} Radcy, Dyktorowie: rachunkowy i biór technicznych.	
" VII. " " " 16·53% " 22·61%		} Sekretarze, Dyktorowie kasowi, zast. Dyktorów należących do kl. VII., etc.
" VIII. " " " 20·00% " 24·39%		
" IX. " " " 13·34% " 21·43%		} Wicesekretarze, Inżynierowie I. kl.
" X. " " " 8·33% " 18·52%		
	} Inżynierowie II. klasy, Adjunkci.	
	} Koncepciści, Oficyałowie.	

Znaczne różnice w podwyższeniu poborów pojedynczych kategorii urzędników Wydziału krajowego pochodzą z systemizowania pierwotnego dzisiejszych plac. Tu zapominać nie należy, najpierw iż istniejąca dziś organizacja biur Wydziału krajowego, dokonywała się stopniowo w długim biegu czasu, a to bądź w miarę przybywających nowych agend, lub też z samego wzrostu czynności.

Powtóre zaś a przedewszystkiem, że ścisły podział na klasy i rangi dotąd nieistniał właściwie w Wydziale krajowym, a nawet obecnie proponowany, uwzględniając odpowiedzialność, zakres i obowiązkowe czynności pojedynczych urzędników Wydziału krajowego — unormowany został jedynie przez pewną analogię z urzędnikami państwowymi.

Ogólna kwota wzrostu wydatków funduszu krajowego — w razie uchwalenia przez Wysoki Sejm wniosków Wydziału krajowego co do podniesienia plac w mowie będących — uczyni rocznie 48.240 zł. w. a., przyczem nadmieniamy, że w kwocie tej mieszczą się już i zwyczajki w poborach w porównaniu do dzisiejszych plac — nowo utworzyć się mających 6 posad inżynierów drogowych, w myśl sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 9. października 1897 LW. 42.489/97.

Zauważyć winniśmy że przyjęta w sprawozdaniu Wydziału krajowego modyfikacja cyfry zwiększonych wydatków na płace urzędników (skutkiem ich podniesienia) przez potrącenie z kwoty 48.240 zł. projektowanej trzy procentowej wkładki na rzecz funduszu emerytalnego, którą winni będą uiszczać urzędnicy Wydziału krajowego w razie uchwalenia nowego statutu emerytalnego — ma znaczenie li rachunkowe, albowiem wprowadzenie tych wkładek jest ściśle związane z jednoczesną zmianą statutu emerytalnego.

Projektowana zaś przez Wydział krajowy zmiana statutu emerytalnego zacięży na budżecie krajowym znacznie.

Obliczyć jej wyniku dziś niepodobna, przyjęc jednak należy, że proponowane na rzecz funduszu emerytalnego obowiązkowe opłaty urzędników, względnie sług Wydziału krajowego, pochłoną zwiększone zobowiązania funduszu krajowego — zarówno z powodu wyższych poborów a tem samem i wyższych emerytur urzędników krajowych, jak też wskutek znacznie wyższego wymiaru pensyj wdowich i zaopatrzeń sierot.

Przedstawiwszy wynik finansowy projektowanej regulacji plac urzędników Wydziału krajowego, przechodzimy do uzasadnienia na którem oparł Wydział krajowy swe wnioski co do podniesienia plac w mowie będących.

A tu przedewszystkiem komisya budżetowa przychyła się do zapatrywań Wydziału krajowego, iż względ na współzawodnictwo spowodowane regulacją plac urzędników państwowych, mógł być w tym razie rozstrzygającym.

Zakres czynności Wydziału krajowego, jako naczelnej autonomicznej władzy krajowej, wymaga stanowczo, iżby urzędnicy Wydziału krajowego, uzdolnieniem i kwalifikacją osobistą, mogli zupełnie sprostać szerokim swym zadaniom i obowiązkom służbowym.

Dbałość przeto Wydziału krajowego o utrzymanie na posadach dziś zajmowanych ukwalifikowanych swych urzędników, jako też względ na przyszłość, to jest stworzenie warunków bytu, któreby istotnie zachęcały młodzież uzdolnioną do wstępywania do służby w Wydziale krajowym, oto motywa ważne i rzeczowe, które usprawiedliwiają w mowie będące wnioski Wydziału krajowego, mimo nader już znacznych wydatków na autonomiczną administrację kraju i mimo konieczności oszczędzania, wobec stanu budżetu krajowego a nader już wyteżonej siły podatkującej.

Wiadomo, że jakkolwiek ustawy dotyczące podniesienia plac urzędników państwowych przez Radę państwa uchwalone zostały, dotąd jednak Najwyższej sankcyi nie mają, a przeto i w życie nie weszły.

Ważna ta okoliczność nasuwa pytanie, czy Wydział krajowy wysnuwając wnioski swe z postanowień odnoszących się do poprawy bytu urzędników państwowych, nie powinien był konsekwentnie i płynność podwyższonych plac urzędników Wydziału krajowego, uczynić zawisłą od terminu wejścia w życie uchwalonych przez Radę państwa ustaw o regulacji plac urzędników państwowych?

Nie przeczymy, że podobny zarzut mógłby mieć pewne uprawnienie, rozstrzygającym jednak nie jest. Niepodobna bowiem przypuścić, by zobowiązania moralne, jakie Rząd i Rada państwa przyjęły wobec urzędników państwowych, pierwszy przez wniesienie odnośnych przedłożeń, Rada państwa zaś przez ich uchwalenie, długi czas jeszcze pozostały niespełnione.

Inżynier asystent	"	placy	800 zł.
"	"	dotatku aktywalnego	180 "
"	"	pięciolecia	80 "
Inspicjent rysownik	tytułem	placy	800 "
"	"	dotatku aktywalnego	100 "
"	"	pięciolecia	50 "
Referent administracyjny	tytułem	placy	2400 "
"	"	dotatku aktywalnego	420 "
"	"	pięciolecia	200 "
Konceptista	tytułem	placy	1100 "
"	"	dotatku aktywalnego	240 "
"	"	pięciolecia	80 "
Oficyał administracyjny	tytułem	placy	1100 "
"	"	dotatku aktywalnego	180 "
"	"	pięciolecia	90 "
Asystent rachunkowy	tytułem	placy	800 zł.
"	"	dotatku aktywalnego	100 "
"	"	pięciolecia	50 "
"	manipulacyjny	placy	800 "
"	"	dotatku aktywalnego	100 "
"	"	pięciolecia	50 "

W oddziale sanitarnym:

Inspektor szpitali	tytułem	placy	2400 zł.
"	"	dotatku aktywalnego	420 "
"	"	pięciolecia	200 "

W oddziale statystycznym:

Wice-sekretarz	tytułem	placy	1800 zł.
"	"	dotatku aktywalnego	360 "
"	"	pięciolecia	200 "

W oddziale rachunkowym:

Dyrektor	tytułem	placy	3 000 zł.
"	"	dotatku aktywalnego	400 "
"	"	pięciolecia	300 "
Zastępca Dyrektora	tytułem	placy	2400 "
"	"	dotatku aktywalnego	360 "
"	"	pięciolecia	200 "
Rewident	tytułem	placy	1800 "
"	"	dotatku aktywalnego	300 "
"	"	pięciolecia	200 "
Adjunkt	"	placy	1400 "
"	"	dotatku aktywalnego	240 "
"	"	pięciolecia	150 "
Archiwista	"	placy	1100 "
"	"	dotatku aktywalnego	200 "
"	"	pięciolecia	100 "
Protokolista	tytułem	placy	1100 "
"	"	dotatku aktywalnego	200 "
"	"	pięciolecia	100 "
Oficyałowie	"	placy	1100 "
"	"	dotatku aktywalnego	180 "
"	"	pięciolecia	90 "
Asystenci	"	placy	800 "
"	"	dotatku aktywalnego	100 "
"	"	pięciolecia	50 "
Praktykanci	tytułem	placy	600 "
"	"	dotatku aktywalnego	100 "

Praktykanci tytułem pięciolecia	50 zł.
Aplikanci tytułem adjutum po	500 "

W oddziale kasowym:

Dyrektor kasy tytułem płacy	2400 zł.
" " " dodatku aktywalnego	420 "
" " " pięciolecia	200 "
Zastępca Dyrektora tytułem płacy	2000 "
" " " dodatku aktywalnego	300 "
" " " pięciolecia	200 "
Kontrolor tytułem płacy	1800 "
" " dodatku aktywalnego	240 "
" " pięciolecia	150 "
Kasyer " płacy	1800 "
" " dodatku aktywalnego	240 "
" " pięciolecia	150 "
Adjunkci tytułem płacy	1.400 zł.
" " dodatku aktywalnego	240 "
" " pięciolecia	150 "
Oficyalowie " płacy	1.100 "
" " dodatku aktywalnego	180 "
" " pięciolecia	90 "
Asystenci " płacy	800 "
" " dodatku aktywalnego	100 "
" " pięciolecia	50 "
Praktykanci " płacy	600 "
" " dodatku aktywalnego	100 "
" " pięciolecia	50 "

W oddziale manipulacyjnym:

Dyrektor tytułem płacy	2.400 zł.
" zamiast dodatku aktywalnego wolne mieszkanie, deputat w drzewie, dodatek na fiakry zgodnie z uchwałą z 9. lutego 1894. roku.	
" tytułem pięciolecia	200 "
Archiwista " płacy	1.800 "
" " dodatku aktywalnego	300 "
" " pięciolecia	200 "
Ekspedytor " płacy	1.400 "
" " dodatku aktywalnego	270 "
" " pięciolecia	160 "
Protokolista " płacy	1.400 "
" " dodatku aktywalnego	240 "
" " pięciolecia	150 "
Kanceliści " płacy	1.100 "
" " dodatku aktywalnego	200 "
" " pięciolecia	100 "
Asystenci " płacy	800 "
" " dodatku aktywalnego	100 "
" " pięciolecia	50 "
Pisarze " płacy	600 "
" " dodatku aktywalnego	100 "
" " pięciolecia	50 "
Aplikanci tytułem adjutum po	500 "

Nadmieniając, że o projektowanej zmianie statutu emerytalnego zdamy sprawę osobnym sprawozdaniem z uwagi na obszerność przedmiotu, —

Komisya budżetowa zgodnie z odnośnymi wnioskami Wydziału krajowego czyni wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Od 1. lipca 1898. roku przyznaje się w płacach rocznych i poszczególnych dodatkach aktywalnych następujące podwyższenie dotychczasowych poborów urzędników Wydziału krajowego:

Ogólne podwyższenie:		Szczegółowe podwyższenie płacy dodatku aktyw.	
po 520 zł.	Inspektorowi szpitali w oddziale sanitarnym	400 zł.	120 zł.
" 460 "	Zastępcy dyrektora " drogowym	400 "	60 "
" " "	Starszym inżynierom " "	400 "	60 "
" " "	" " " kolejowym	400 "	60 "
" " "	" " " melioracyjnym	400 "	60 "
" " "	Referentowi administracyjnemu w oddziale kolejowym	400 "	60 "
" " "	Dyrektorowi kasy w oddziale kasowym	400 "	60 "
po 400 "	Radcom w oddziale conceptowym	400 zł.	— zł.
" " "	Sekretarzom w oddziale conceptowym	400 "	— "
" " "	Wice-Sekretarzom w oddziale conceptowym	400 "	— "
" " "	" " " statystycznym	400 "	— "
" " "	Dyrektorowi w oddziale rachunkowym	400 "	— "
" " "	Zastępcy dyrektora w oddziale rachunkowym	400 "	— "
" " "	" " " kasowym	400 "	— "
" " "	Kontrolorowi w oddziale kasowym	400 "	— "
" " "	Kasyerowi " "	400 "	— "
" " "	Dyrektorowi w oddziale manipulacyjnym	400 "	— "
" " "	" " " drogowym	400 "	— "
" " "	" " " kolejowym	400 "	— "
" " "	" " " melioracyjnym	400 "	— "
" " "	Referentowi administr. w oddziale melioracyjnym	400 "	— "
po 360 "	Inżynierom I. klasy w oddziale drogowym	300 zł.	60 zł.
" " "	" " " kolejowym	300 "	60 "
" " "	" " " melioracyjnym	300 "	60 "
po 300 "	Adjunktom w oddziale conceptowym	300 zł.	— zł.
" " "	Rewidentom " rachunkowym	300 "	— "
" " "	Archiwiście " manipulacyjnym	300 "	— "
po 260 "	Inżynierom II. klasy w oddziale drogowym	200 zł.	60 zł.
po 200 "	Konceptistom w oddziale conceptowym	200 zł.	— zł.
" " "	" " " rolniczym	200 "	— "
" " "	" " " kolejowym	200 "	— "
" " "	Adjunktom " rachunkowym	200 "	— "
" " "	Oficyalom " "	200 "	— "
" " "	Adjunktom " kasowym	200 "	— "
" " "	Oficyalom " "	200 "	— "
" " "	Protokoliście " manipulacyjnym	200 "	— "
" " "	Oficyalom " kolejowym	200 "	— "
" " "	Inżynierom II. klasy w oddziale melioracyjnym	200 "	— "
" " "	Inżynierowi dla spraw rybactwa w oddz. melioracyj.	200 "	— "
po 160 "	Inżynierom adjunktom w oddziale drogowym	100 zł.	60 zł.
po 140 zł.	Inżynierom adjunktom w oddziale melioracyjnym	100 zł.	40 zł.
" " "	Aplikantom II. klasy " rachunkowym	140 "	— "
" " "	Aplikantom " manipulacyjnym	140 "	— "
po 100 "	Aplikantom w oddziale conceptowym	100 zł.	— zł.
" " "	Archiwiście " rachunkowym	100 "	— "
" " "	Protokoliście " "	100 "	— "
" " "	Asystentom " "	100 "	— "
" " "	Praktykantom " "	— "	100 "
" " "	Asystentom " kasowym	100 "	— "
" " "	Praktykantom " "	— "	100 "

Ogólne podwyższenie :		Szczegółowe podwyższenie	
		płacy	dodatku aktyw. wal.
po 100 zł.	Ekspedytorowi w oddziale manipulacyjnym	100 zł.	— zł.
" " "	Kancelistom w oddziale manipulacyjnym	100 " "	— " "
" " "	Asystentom	100 " "	— " "
" " "	Pisarzom w oddziale manipulacyjnym	— " "	100 " "
" " "	Asystentom rachunkowym w oddziale kolejowym	100 " "	— " "
" " "	" " manipulacyjnym w oddziale kolejowym	100 " "	— " "
" " "	Pisarzowi w oddziale drogowym	— " "	100 " "

II. Uchwałą powyżej powziętą, uzupełnia się poprzednie uchwały sejmowe w sprawie poborów etatowych funkcyjonaryuszy wymienionych w ustępie I, o ile wysokość tych poborów także inaczej oznaczono; inne postanowienia tych uchwał pozostają w dalszej swej mocy.

We Lwowie, dnia 1. lutego 1898.

Przewodniczący :
Dunajewski.

Sprawozdawca
Abrahamowicz.